

1.

2. Rodzaje rynków

a. 1. Cele lekcji

i. a) Wiadomości

Uczeń:

- zna pojęcie rynku i jego rodzaje,
- wie, co to jest monopol i konkurencja,
- zna różnicę pomiędzy poszczególnymi rodzajami konkurencji na rynku.

ii. b) Umiejętności

Uczeń potrafi odróżnić poszczególne rynki od siebie.

b. 2. Metoda i forma pracy

pogadanka, praca z podręcznikiem, wykład

c. 3. Środki dydaktyczne

Podręcznik: Z. Makiela, T. Rachwał, *Podstawy Przedsiębiorczości. Kształcenie ogólne w zakresie podstawowym*, Nowa Era, Warszawa 2005.

d. 4. Przebieg lekcji

i. a) Faza przygotowawcza

1. Sprawdzenie listy obecności.
2. Przypomnienie wiadomości zdobytych na poprzedniej lekcji.

ii. b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel prosi uczniów, by na podstawie podręcznika podali definicję rynku.
Rynek – mechanizm, w wyniku którego dochodzi do wzajemnych kontaktów sprzedawców z nabywcami.
2. Omówienie rodzajów rynku ze względu na:
  - zasięg działania,
  - przedmiot wymiany,
  - szczebel obrotu towarowego,
  - zróżnicowanie rynku ([załącznik 1](#)).
3. Uczniowie podają przykładowe firmy ze swojego regionu, które można zaklasyfikować do poszczególnych rodzajów rynku.

4. Nauczyciel wprowadza pojęcie monopolu.
5. Uczniowie podają firmy będące monopolistami. Wymieniają korzyści i straty wynikające z bycia monopolistą w danym sektorze.
6. Nauczyciel wprowadza pojęcie konkurencji i podziału konkurencji ([załącznik 2](#)).
7. Uczniowie podają korzyści wynikające z konkurencji wolnej i niedoskonałej. Próbują podać, co powoduje powstanie jednej i drugiej konkurencji.

iii. c) Faza podsumowująca

Uczniowie powtarzają wiadomości zdobyte na lekcji.

e. 5. Bibliografia

Z. Makiela, T. Rachwał, *Podstawy Przedsiębiorczości. Kształcenie ogólne w zakresie podstawowym*, Nowa Era, Warszawa 2005.

f. 6. Załączniki

i. a) Notatki dla nauczyciela

[załącznik 1](#).

Rodzaje rynków:

- a. ze względu na zasięg działania:
  - lokalny,
  - regionalny,
  - krajowy,
  - zagraniczny,
  - międzynarodowy,
  - światowy,
- b. ze względu na przedmiot wymiany:
  - rynek dóbr i usług,
  - rynek pracy,
  - rynek kapitałowo-finansowy,
- c. ze względu na szczebel obrotu towarowego:
  - hurtowy,
  - detaliczny
- d. ze względu na zróżnicowanie rynku:
  - sprzedawcy (producenta),
  - nabywcy (konsumenta).

[załącznik 2](#)

Konkurencja – proces rywalizacji między przedsiębiorstwami w celu pozyskania klientów.

Konkurencję możemy podzielić na:

- a. doskonałą (wolna konkurencja),
- b. niedoskonałą:
  - monopolistyczną,
  - oligopolistyczną.

g. 7. Czas trwania lekcji

45 minut

h. 8. Uwagi do scenariusza

brak